

Posudek diplomové práce

Název práce: Mužská a ženská tvář jako teologický a antropologický problém

Autor práce: MUDr. Milada Soldánová

Vedoucí práce: Prof. Ctirad V. Pospíšil, Th.D.

Oponent: Dr. Bogdan Pelc

Akademický rok: 2005-06

Datum: 28. 5. 2006

Další posudek: Mireia Ryšková Th.D.

MUDr. Milada Soldánová si vybrala pro svou diplomovou (magisterskou) práci velmi zajímavé téma, totiž lidskou tvář z hlediska teologického antropologického, přičemž do svého pojednání zařadila i své zkušenosti z lékařské praxe, tj. zkušenosti ortodontistky. Spojení teoretického teologického pojednání s otázkami konkrétní praxe, jež se týkají úpravy lidské tváře, považuji za šťastné. Zaujala mě zejména snaha autorky nahlížet na vlastní z teologického hlediska. Takovýto pohled nebývá v závěrečných pracích zrovna obvyklý. *Práci*

Autorka postupuje od biblických základů, tj. především od pojetí člověka jako obrazu Božího ve Starém zákoně (a od základní vztahovosti Boha a člověka, v jejímž vyjádření hraje právě metafora tváře důležitou roli) a zjevení Boha v Ježíši Kristu, přes teologickou meditaci Kristovy tváře a tváře jeho matky ke konkrétním otázkám mužské a ženské tváře z hlediska antropologického, tj. jak teologického, tak zejména psychologického, resp. sociálně psychologického. V této části se pak věnuje vztahu mezi osobou, osobností a jejím vnějším odrazem prostřednictvím tváře. Autorka postupuje logicky, její sloh je kultivovaný a z hlediska teologického se nedopouští žádných argumentačních chyb. Potud by – až na drobné chyby technického rázu či opomenutí – nebylo co namítat, jak ostatně vyplývá z obou posudků. Problémem této práce není její kvalita, nýbrž skutečnost, že jde o rozšířenou bakalářskou práci. Sporným bodem tedy je, zda jde o tutéž jen mírně rozšířenou nebo skutečně přepracovanou práci.

Z hlediska kvantitativního autorka práci poměrně výrazně rozšířila, tj. přidala k již hotové práci cca 1/3. Širší okraje v tom nehrají žádnou roli. Nemohu posoudit, nakolik zasahovala do textu již hotové části, protože jsem bakalářskou práci neměla k dispozici. Podle vyjádření oponenta přidala MUDr. Milada Soldánová kapitoly III, IV. 1., IV.3 a V, tedy asi 30 stran. Z hlediska kvalitativního, tedy nového přínosu, znamenají tyto kapitoly přece jen posun, i když jsou podle mého názoru, zejména pokud jde o zmíněné části kapitoly IV a kapitolu V, nejméně rozpracované. Překvapilo mne mj., že se autorka domnívá, že současná psychologie se na rozdíl od teologické antropologie otázce odlišnosti pohlaví nevěnuje (str. 92). Nejen psychologie, ale i další humanitní vědy (ba i přírodní, např. biologie) této otázce, pokud vím, věnují dlouhodobě značnou pozornost. Právě v této části bych od autorky očekávala podstatně více. Je samozřejmě pravda, že specifické otázky lidské tváře se psychologie věnuje asi méně, ale to platí i o teologické antropologii. Je autorčinou zásluhou, že tuto otázku v její konkrétnosti nastolila, ale nevidím zde žádný rozdíl mezi humanitními vědami, do nichž zahrnuji i teologii. V kapitole V se autorka zabývá konkrétními kasuistikami, aby dokumentovala význam lidské tváře, tedy obličeje člověka, pro jeho sebevědomí, rozvoj vlastní identity a seberealizace. V poslední kasuistice se dotýká i určitého etického problému. V této kapitole bych uvítala nejen příklady z ortodontické praxe, které měla autorka tak říkajíc po ruce, ale i z oblasti plastické chirurgie. Tady by se byly jistě vynořily další otázky, jichž se autorka jen velmi letmo dotýká v kapitole IV.3. Považuji za škodu, že autorka rozpracování své bakalářské práce nedotáhla do konce a neukázala na antropologicky a teologicky relevantní otázky, jež jsou s lidskou tvář a její změnou spojeny.

Vzhledem k tomu, že nebyl dosud jasně vymezen vztah mezi bakalářskou a magisterskou diplomovou prací a stanovena kritéria pro hodnocení „přepracovanosti“ tématu, nepovažuji za obhajitelné autorku za její postup trestat. Bylo by samozřejmě bývalo poctivé, kdyby byla autorka zmínila, že navazuje na svou bakalářskou práci, a vymežila, v čem je novum této práce. Jinak to působí dojmem, že si neadekvátně zjednodušila práci. Může to udělat alespoň ústně při obhajobě.